

**Dosavadní výsledky
archeologických výzkumů
ve Starém Městě
a dnešní představa
o jeho osídlení
v době Velké Moravy**

I

Předmluva	5
1. Slovanské osídlení středního Pomoraví	11
2. Přehled slovanských sídlišť a pohřebišť ve středním Pomoraví	20
3. Křižovatka kupeckých cest	28
4. Slovanské osídlení Starého Města	32
5. Osada I „Na valách“	38
6. Osada II „Na zezavici“	46
7. Osada III „Na špitálkách“	52
8. Osada IV „Na dědině“	72
9. Osada V „Na kostelíku“	78
10. Osada VI „Nad haltýři“	84
11. Osada VII „Padělky“	88
12. Osada VIII „Na zahrádkách“	91
13. Pohřebiště a kostel v poloze „Špitálky“	93
14. Pohřebiště a kostel sv. Jana v Modré v Velehradu	95
15. Hroby a kaple sv. Jiří v Uherském Hradišti	98
16. Velkomoravská lokalita v Uh. Hradišti-Sadech	99
17. Velkomoravské hradisko sv. Klimenta u Osvětiman	104

**Velkomoravské sídlištní
a sakrální stavby
ve Starém Městě
a pokus o jejich roztrídění
podle funkce**

2

A	<u>Stavby obytné</u>
1. Zemnice	111
2. Domy	119
3. Ohniště	133
B	<u>Stavby hospodářské</u>
4. Kletí	141
5. Sklípky a zásobní jámy	145
6. Obilní jámy	148
7. Chlévy	154
8. Odpadkové jámy a smetiště	156
9. Ostatní jámy	157
10. Studny	159

C	Stavby dílenské
11. Dílny	164
12. Větrný mlýn	170
D	Stavby sakrální
13. Kostel v Osadě I „Na valách“	176
14. Kostel sv. Klimenta v Osadě II „Na zezavici“	180
15. Domnělý kostel P. Marie v Osadě III „Na špitálkách“	182
16. Kostel sv. Michala v Osadě IV „Na dědině“	184
17. Kostel sv. Víta v Osadě V „Na kostelíku“	191
18. Kostel v poloze „Špitálky“	197
19. Kostel sv. Jana v Modré u Velchradu	199
20. Kostel P. Marie v Uh. Hradišti-Sadech	202
21. Kaple sv. Jiří v Uherském Hradišti	206
22. Kostel sv. Klimenta na hradisku u Osvětiman	207
23. Středověká hřbitovní kaple sv. Jana Křtitele ve St. Městě	210
E	Stavby fortifikační
24. Vnější opevnění Starého Města	215
a) 1. úsek – Christinův val	215
b) 2. úsek – val roštové konstrukce	220
c) 3. úsek – palisáda	222
d) 4. úsek – zákop se zásekami	223
25. Vnitřní opevnění Starého Města	225
a) severní úsek – zákop se zásekami	227
b) jižní úsek – vodní přkopy	228
26. Opevnění středověkého Veligradu v poloze „Na valách“	229
Výroba a výrobní prostředky ve velkomoravském Starém Městě	
3	
1. Zemědělství	237
2. Zahradnictví, sadařství, včelařství a sběr lesních plodů	245
3. Živočišná výroba	247
4. Lov a rybolov	249
5. Příprava pokrmů a „kuchyňský“ inventář	252
6. Tkalcovství a koželužství – zhotovování oděvu a obuvi	254
7. Tesařství, bednářství a soustružnictví	256
8. Kostářství	258
9. Kamenictví	259
10. Zpracovávání hlíny	262
11. Cihlářství	262
12. Keramika hrobová a sídlištní	264
13. Stratigrafie sídlištní keramiky ve Starém Městě	269
14. Hrnčířství	286
15. Keramika antických tvarů	304
16. Železářské hutnictví	309

17. Kovářství	320
18. Slevačství	323
19. Šperkařství	332
20. Zvonařství	334
21. Sklářství	336

Zhodnocení archeologických pramenů

4

1. Historicko-topografický nástin osídlení velkomoravského Starého Města	341
2. Staré Město – město doby velkomoravské	350
3. Ekonomické a společenské poměry na Staroměstsku a některé jevy nadstavbové	357
4. Staré Město – antiqua urbs Rastizi – velkomoravský Velehrad	363

Kronika archeologických objevů kultury hradištní ve Starém Městě

5

1. Chronologický přehled objevů kultury hradištní ve Starém Městě	374
2. Osada I „Na valách“	376
a) sídliště	376
b) pohřebiště	380
3. Osada II „Na zervavici“	384
a) sídliště	384
4. Osada III „Na špitálkách“	385
a) sídliště	385
b) pohřebiště	387
5. Osada IV „Na dědině“	391
a) sídliště	391
b) pohřebiště	392
6. Osada V „Na kostelíku“	393
a) sídliště	393
b) pohřebiště	393
7. Osada VI „Nad haltýři“	394
a) sídliště	394
b) pohřebiště	395
8. Osada VII „Padělky“	397
a) sídliště	397
9. Osada VIII „Na zahrádkách“	397
a) sídliště	397
b) pohřebiště	398
10. Pohřebiště a kostel v poloze „Špitálky“	398
a) kostel	398
b) pohřebiště	398

STARÉ MĚSTO – Velkomoravský Velehrad (Zusammenfassung)	401
---	-----

Vyobrazení

Seznam vyobrazení v textu	453
Seznam příloh	461
Tabulky	462